Ч. 56 (11.024). Львів, неділя 13. березня 1927. Pocztowa opłata zaplacono ryczałtem. Рік XLV.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДЕННО ПЕРЕДПОЛУДНЕМ

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конто почт. щадн. 143.322.
Адреса для телеграм: „Діло", Львів.
Гол. Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА: Місячно: в краю 4·50 зол.
За границею: В Америці 1 долар, Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Італії 7·50 зл., Німеччині 7·50 зл., Швайцарії 5 шв. фр., Чехословаччині 30 ч. к., Румунії 150 лей, Болгарії 7·50 зл., Австрії 7·50 зл. — Зміна адреси 1 зол.

В справі оголошень звертатися до адміністрації.

ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

Під натиском Москви.

Львів, 12. березня 1927.

В столиці Радянської України Харкові відбуваються тепер в урядових колах якісь таємні процеси перешіювання дотеперішніх політичних напрямних комуністичної політики на Україні. В тайники тих процесів звідси вглянути не можна, а й з урядової більшовицької преси про них нічого не довідаєшся. Та всеж є деякі факти, що наглядно доказують правдивість нашого спостереження. До ряду цих останніх належать між іншим деякі пересунення на становищах народніх комісарів у Харкові, а крім того навіть деякі димісії з одного боку й аванси з другого.

Якби ці пересунення та димісії не торкалися маркантних в національно-українському розумінні постатей, то це не булоб ніяким дивом і не слід би нам на це звертати уваги. Та річ у тому, що в „стан спочинку" перенеслися або в Москві опинилися постаті, що відіграли деяку додатню ролю в національній політиці більшовиків на Україні з українського національного погляду. Були це переважно люди, що їх вважав комуністичний світ українськими „комуністами-націоналістами".

Вже давніше опинився раптом у Москві б. народній ком'сар освіти Гринько, реформатор шкільництва на Україні, що займав перед своїм, певно недобровільним, виїздом до Москви найвідповідальніші становища в господарській єрархії України.

Перед кількома днями „на власне прохання" уступив зі становища народнього комісаря освіти Шумський, який уходив серед комуністів на Україні за „нотoрійно знаного націоналіста". Крім того зайшла до деякої міри зміна і на становищі уповноваженого народн. комісаріяту закорд. справ СРСР. на Україні. Дотеперішній уповноважений Шліхтер став лише виконуючим обовязки уповноваженого, а попри те дістав зовсім інший ресорт, іменно став наркомом земельних справ УСРР. Ці зміни відбулися протягом січня і лютого ц. р., а дня 5. березня зайшли ще дальші зміни. Народнім комісаром освіти став Скрипник, наркомом робітничо-селянської інспекції Затонський, а на місце Скрипника став наркомом юстиції та генеральним прокуратором республіки галичанин Василь Порайко.

Коли вглянути глибше в ту містерну гру з пересуваннями в складі членів харківського уряду, то прийдеться ствердити, що вона є наслідком всесильної волі Москви. Найбільше несимпатичною з українського національного погляду постаттю між новими членами уряду є Затонський. Він піднявся цього року значно і на драбині партійної єрархії, ставши головою Центральної Контрольної Комісії КП(б)У. Затонський належить до того типу комуністів, що вспіли в собі цілковито здушити та викорінити всякий національний сентимент. Для нього українізація, се виключно засіб для нищення всякого почуття національної відрубности українців, словом тактичний засіб, яким найкраще поборювати всякий політичний український сепаратизм, особливо серед широких селянських мас. Затонський типовий „малорос" у комуністичній масці. Українська національна культура — це для нього абсурд, з тим застереженням, що її льогічною антитезою, тобто інтернаціональною культурою є, на думку Затонського, якраз московська культура. Отже Затонський є для Москви наслідком того найсимпатичніший з усіх українських комуністів.

Протиставленням до нього був у деякій мірі Шумський і його не стало. Маркантно - виріжняючійся своєю індівідуальністю Скрипник втратив чи не найвідповідальніше, особливо в конституційних справах, тобто в справах правнодержавних взаємин України з Москвою і навпаки, становище на користь потульного, малозамітного Порайка. Ясно що з Порайком лекше зговориться Затонський і партія, тобто Москва, ніж зі Скрипником, що міг протиставити і найбільшим московським головачам свої погляди та свою інтерпретацію основного конституційного закону про радянську федерацію зокрема про права України. Роля Скрипника на становищі народнього комісаря освіти дуже мала і то тим менша, що зможе він у тій ділянці продовжувати лише те, що почали його попередники.

Все це діється для заспокоєння Москви, яка останніми часами дуже кривим оком дивилася на зростаючий „український національний сепаратизм", що пробрався був навіть у ряди комуністів на Україні. В тому переконує нас ще й такий факт, як заснування на Україні ще одного російського щоденника в Києві. Отже в серці України в Києві буде тепер аж два російські щоденники, а тільки один український. Самозрозуміло, що новий щоденник не причиниться ні до інтензивнішої українізації преси, ні до скорішої українізації „пролєтар'яту". Колиж до того пригадаємо собі недавну літературну дискусію та її наслідки, коли оживимо в нашій памяти ще й замітний інцидент з підпольним українським національним комітетом, якому присвятив у січні ц. р. так богато пильної уваги Чубар, то зрозуміємо, що зручні посунення Москви мають за завдання згнобити, здушити всякий прояв української національно-політичної активности і то при допомозі таких надійних для неї „українців" як Затонський та нові віддані йому цілою душею комуністичні преторіяни.

На початку ми зазначили, що нам в усіх тих посуненнях розібратися важко, бо про їх причини з радянської преси ніколи ніхто не довідається. Комуністи вміють про такі справи мовчати. Та всеж думаємо, що наші міркування вірні. Якщо воно булоб не так, то приємно нам булоб в тих міркуваннях і розчаруватися.

Акт розпуки.

Ще з приводу „народової" винахідчивости пос. Гломбінського і тов

Винахідчивий проект пос. Гломбінського в справі зміни виборчої ординації до сойму і сенату назвали ми божевіллям у вчорашній статті. Та це не лише божевілля, фурійство, шал „законно" нищити, торощити все, що непольське й ненародове, але й акт розпуки.

Будуючи й розбудовуючи сучасну „антатську" Польщу на величезних чужонаціональних просторах, польська пануюча більшість поза безвартними і беззмістовими фразами про „справедливість" і „слушні права" для „меншостей" виставила тезу про однородну польську національну державу, в якій єдиним господарем і володарем є польський нарід. Отже вихідною точкою всіх польських плянів, починів і ділань в державній ділянці були і є „права господаря" та таке орудування тими сакраментальними „правами", щоби підчинені народи-„наймити" звести рівень погною народу-пана.

В тому напрямку польська публіцистика і польська псевдонаука в теорії, а польська політика в практиці зробила все можливе під оглядом „правним", матеріяльним і духовим, культурним й економічним. Одначе кожному неупередженому ясно, що збереження цього стану, утвердження повного поневолення непольських народів на довшу мету — як з оглядів внутрішніх, так і зовнішніх — не є можливе. Поліційний режім, тюрми, процеси, репресії, багнети — всі ті складові частини польської „ліберальної" системи правління — сьогодні вже так вилиняли, так втратили свою ефективну й ефектуючу силу, що ними важко далеко заїхати. Тому як *ultima ratio* зявляється проект виелімінувати українське і взагалі „меншостеве" представництво з виборних політичних установ, щоби таким чином *pro foro externo* викликати враження, що сучасна Польща справді є виключно польським державним організмом. „Народова більшість" прийшла до переконання, що виключення українців й інших „чужоплемінців" від участи в парляментарному життї буде завершенням їх абсурдної тези про „народову" суцільність й єдність сучасної Польщі. Але чи не наглядним абсурдом, крайною бездумністю є остання спроба покришкою зміни виборчої ординації накрити 45 відс. населення сучасної Польщі?

Спроба „народової більшости" з пос. Гломбінським на чолі є наскрізь столипінським демаршем. Однак чи будований на зразок третьої російської Думи т р е т і й польський сойм не створить перед Польщею перспектив Росії? Краще кажучи, чи такі перспективи вже сьогодні не істнують?

Столипінська „реформа" була завадіяльським актом, але актом розпуки, хоч — зовсім природно — в ультранаціоналістичних колах була уважана панацеєю на всі лиха, що тоді збиралися над царською Росією. Ліквідуючи представництво „інородців", або обмежуючи його до крайнього *minimum* з одного боку, а з другого витискаючи з Думи радикальні елементи, думав Столипін створити штучні греблі для російського моря. А прецінь же російські „інородці" вірили в Росію, правда — не царську, тільки конституційно-демократичну. А всеж таки навіть ця віра, зберігана навіть в початках революції, не вратувала царську Росію перед її неминучою долею. Замість в Думу „інородчеські" і радикальні елементи пішли в маси, а революційний вибух 1917 р. похоронив і царську Росію, а з нею і „реформовану" Думу.

Пос. Гломбінський сліпо ступає слідами Столипіна і в горячкових мріях про „народову" Польщу апелює до... акту розпуки. Є це остання і — розуміється — справді божевільна спроба штучними греблями спинити неминучий розвиток подій. Однак пос. Гломбінський забуває, що Польща Пілсудського чи Дмовського (в суті річи то на одно виходить) не є навіть Росією Миколи II. чи Столипіна. Забуває також і те, що становище польських „чужоплемінців" не є ідентичне зі становищем російських „інородців" в дореволюційних часах.

Пос. Хруцький, запитаний про свій погляд на проєкт Гломбінського, відповів представникам преси:

„Не беремо участи в переробці устрою (виборчого — Ред.) п. Гломбінського, бо нам не богато залежить на парляментарному представництві в польському соймі. Зате видно страх польських політиків перед репрезентацією непольських народів в соймі. На випадок здійснення того проєкту, станемо перед альтернативою: піти чи не піти на ті вибори".

Менш-більш таку саму думку висловив білоруський посол Єремич, зазначуючи, що кий має два кінці. Маємо враження, що останнє речення заяви пос. Хруцького невірно передали пресові справоздавці. Про ніяку альтернативу, на випадок здійснення проєкту Гломбінського, не може бути мови, бо в новоствореній ситуації наше становище ясне: н е п і д е м о д о в и б о р і в, не будемо творити зайвої декорації в польському соймі, не будемо також статистами при ухвалюванні нових проєктів „на знищене Русі". Ми мали час навчитися терпеливости, а тому й підождемо, що станеться з актом розпуки „народової більшости". Без сумніву, цей акт є звернений в першу чергу проти нас, але в дальших своїх наслідках він бє його ініціяторів й авторів та той „народовий" обєкт, який вони намагаються охороняти. І тому ми — поза становищем в пресі — не зробимо ані одного кроку, щоби протиставитися винахідчивости пос. Гломбінського. Зовсім природно, що в тій справі ми не найдемося у спільному фронті „національних меншостей", який пропонує жидівський пос. Розмарін, щоби — мовляв — протиставитися насилию. Бо замикаючи перед нами ворота сойму, польська „народова більшість" з одного боку примушує нас звернути більшу увагу на наше внутрішнє будівництво, а з другого влекшує нам діяльність на міжнародній арені.

Ф. Ф

За права нашої школи

Про урядову мову в українських приватних школах.

(Продовження.)

Згаданий на вступі закон з 31./7. 1924 увійшов в життя з днем 1. жовтня 1924, причім в § 10. того закону сказано: *„Jednocześnie tracą moc obowiązującą przepisy, regulujące dotychczas sprawy, objęte przepisami niniejszej ustawy na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej z wyjątkiem województw śląskiego, poznańskiego i pomorskiego"*. З уваги на те українці надіялись, що на місци розпорядку кураторії з дня 21. березня ч. 635/р. появиться якийсь новий розпорядок, пристосований до нового закону. Та коли це не сталося, Головна Управа „Рідної Школи" видала в половині вересня м. р. до дирекцій усіх українських приватних

вкія заклик, а до підчинених собі наказ, щоби ввели у себе урядову українську мову.

Цього кроку Гол. Управи „Р. Ш." не можна вважати ні якоюсь протидержавною роботою, ні актом ненависти проти польської нації. Навіть найвизначніший шовініст мусить признати, що інстанції є на те, щоби покривджені могли відкликатись від одної інстанції до другої, а закон є на те, щоби з нього користати і боронити своїх прав. Відноситься це рівно до людей приватних, як у ще більшій без порівнання мірі і до тих, котрим нарід поручив береження національних прав своєї школи, для яких саме даний закон має рішаюче значіння. Виступаючи в обороні українського урядування в українських приватних школах, Головна Управа зробила у тому випадкові те, що статутово, безоглядно річ беручи, було її обовязком і її правом.

Підчеркую ці слова „безоглядно річ беручи", бо як відомо, безоглядно у життї нічого не полагоджується. лише оглядно, себто з узглядненням всяких переможних обставин, які у даному випадку входять в гру, — і саме в тому проявляється глубокий політичний і життєвий розум, щоби тій „оглядности" вміти визначити належну ролю і належні границі.

Ось скажу коротко: не зважаючи на усю статутову та ідейну рацію Головна Управа не повинна була іти безоглядно проти волі кружків*), які побоюючись, що це зарядження Головної Управи може захитати їхніми школами, воліли покищо полишити польське урядування у своїх школах, чим доводити до якоїнебудь крізи у них. Над цею опінією кружків, яку їх відпоручники будь-що-будь з ідейних мотивів цілком льояльно виявили на вїзді у Львові з кінцем вересня, Головна Управа не повинна була переходити до порядку денного. Та міжтим сталося інакше. Головна Управа зарядження свого не відкликала, кружки їй не підчинилися, і ось вийшла з того компромітація на зовні і то на цілій лінії**), зневіра в усяку організацію унутрі, несмак, огірчення, згіршення для молоді і цей незвичайно сумний і понижаючий факт, що у приватних українських школах ще тепер „обовязує" згадане зарядження Головної Управи, до якого і під цю пору школа не приноровлюється. Головна Управа натомість ані управителів дотичних шкіл не поусувала, бож в дійсности неможливо було заступити їх ким іншим, ані старшин Кружків не порозвязувала, хоча статутово мала до того право. Одним словом усе остало по давньому, а Головна Управа мовчки на це дала свою апробату. Але зарядження свого не відкликала.

З цілої тієї події виходить, що народ наш не становить якоїсь органічної цілости, лише є масою трісок, поскидуваних на одну велику купу. Чиж треба ще більшої компромітації для народу? Чиж це не скандал?

Мені здається, що Гол. Управа, провіривши у вересні м. р. фактичний стан річи, повинна була рішучо здержатися з видаванням цього розпорядку. Він під ту пору був зовсім недоцільний, бо замість до наміреної цілі довів лиш до того, чим нам соромитись треба. Зрештою не сказав я, що ця справа була така дуже пекуча, що її відложення не було можливе. Маємо до поладнання справи без порівнання важніщі. В приватній українській школі не є найважнішою справою те, щоби управитель з кураторією конечно переписувався в українській мові, хоча не перечу, що національна гідність велить народові і за це право боротись. Найважнішою справою вважаю виховування шкільної молоді в українському національному дусі. Цей другий момент без порівнання важніший. Справедливість каже признати, що в приватних гімназіях і семинаріях польська влада українського духа не здавила. За час, коли я був 15 місяців управителем української прив. гімназії в Коломиї, не наспів ані один рескрипт, який мав би на меті згасити або здавити українського національного духа. Також перед тим такого рескрипту не було. Так само і в коломийській приватній семинарії. А годі припускати, щоби спеціяльно Коломия займала в тому напрямі якесь упривілеєне становище. Отже кожна прив. школа має такого національного духа, якого хоче мати, а тому і не дивниця, що старшина кожного кружка дрожить за свої школи і не має охоти для яких двацяти актів списаних річно управителем школи по українськи (кураторія завсіди буде писати по польськи) наражувати на небезпеку істнування шкіл, які під теперішню хвилю для нації необхідні як огнища української ідеї.

Отже не треба було робити того так нагло у виді категоричного наказу, лиш треба було ще пождати пару місяців, міжтим підготовити відповідний ґрунт для акції, евентуально акцію перенести на інший, позашкільний терен, а школу лишити у спокою, бо відомо, що наші приватні школи з нечисленними вимками є творивами слабими, які великого тиснення не видержують.

Те, що сталося з почину Гол. Управи „Р. Ш.", рівнається для народу, що остає в дефензиві і то дуже марній, програній битві. Чимало людей остерігало Гол. Управу перед тим кроком, і я сам до них належав. Та успіху з того не було. Тому і відповідальність за рідкий і небувалий факт компромітації спадає виключно на Гол. Управу. Так само паде на неї відповідальність за деморалізуючий вплив, який цей факт мусить мати на широкі маси населення і на шкільну молодь. Стан, який тепер витворився, це досконала школа національної дезорґанізації. — Нехайби собі наші керманичі затямили ось цю правду життєву: Приказувати, це ніяка штука. Штукою є натомість великою приказувати розумно і доцільно так, щоби ті прикази були все виконані.

Роман Гамчикевич.

*) З тим твердженням Шановного Автора як і з дальшими його виводами Редакція не погоджується.

**) Не булоб тієї компромітації, якби кружки замість вносити в даному випадку анархію в організацію нашого шкільництва, визнали були авторітет Головної Управи і піддалися цілковито її наказам та інструкціям. Не булоб тоді і зневіри. — Ред.

ЗАМІТКИ І ВІДГУКИ.

„Prawica narodowa" і її оцінка міжнародного положення Польщі.

Краківський „Час" з дати 11. березня п. р. приніс реферат одного з лідерів польської т. зв. „правіци народовей" досвідного дипльомата кн. Радзівіла Януша на тему міжнародного положення Польщі виголошений на зїзді тої останньої. Кн. Радзівіл оцінює теперішнє міжнародне положення Польщі ні тепло ні зимно і потішає себе тим, що

„теперішня міжнародня ситуація Польщі, може не завдяки якимсь геніяльним посуненням нашої дипльоматії, — *але завдяки знову дуже щасливому збігові обставин щонайменше не погіршилася.*"

За такий „щасливий збіг обставин" вважає референт факт охолодження англійсько-німецьких взаємин від хвилі, коли Німеччина пішла на політичні коншахти зі СРСР.

„Польська політика — каже він — до тепер стало відчувала деякий антаґонізм з боку Англії, який опирався з одної сторони на недостачі віри в будуччину Польщі в здібности та державно-творчий талант польського народу — а з другої сторони на прямуванні Англії до наладнання своїх відносин з нашим західним сусідом. І щойно факт, що Німеччина як союзниця Росії найшлася в орбіті суперечних з Англією інтересів — витворив для нас кращу ситуацію. Вже не знайдемо — каже з неукритою радістю референт — на кожному кроці нашої дороги волі та сили англійського *veta*."

Що Англія останніми часами заінтересувалася Польщею, це для всіх которійсь відома річ. Та це зовсім не значить, щоби Англія повірила „в державно-творчий талант" поляків та в будуччину Польщі. Польща їй потрібна для дуже недалеких

ДР ЛУКА ЛУЦІВ. 4)

Л. Совінський і Т. Шевченко.

(Продовження.)

Переходячи до історичних поем Шевченка, як першу розглядає критик „До Основяненка"[1]), з якої майже половину подає в перекладі. Навівши в перекладі стрічки

Czy tak, ojcze atamanie?
Czy prawdę ja śpiewam? —

автор замічає:

„Неправду, неправду! — відповідаємо в імя цього божого слова, котре поет *„upatruje w okrzykach szału pijanego, lub w ryku roznamiętnionych nienawiścią i zemstą tłumów"* (*LI*). Зрештою протест той автор ще повторить. Совість та історія будуть ним кермувати.

Три поеми, чи — як їх зве автор — „історичні думи": „Іван Підкова", „Тарасова Ніч" і „Гайдамаки" *„cechuje dzikość drużynna z nagłemi przeskokami od zaciętej rozpaczy do roshukanej swawoli.* Ще „найневиннішою" є „Іван Підкова"; і в „Гамалії" *„okropność przedmiotu uszlachetniona jest pobudką wyzwolenia braci, złagodzona liryzmem i cudownemi ustępami opisowemi* (*LIII*). Наведу ще й далі в оригіналі, щоб показати, що автор-поляк не міг бути обєктивний, коли ходило про „Тарасову Ніч", бо ось як він продовжує:

„Cechy te nikną do szczętu w dumie p. t. „Noc Tarasowa". Zdaje się, że pieśń ta wybuchnęła nie z piersi człowieka, a z kruczej gardzieli... Po wygłoszeniu tej kanibalskiej epopei kobzarz wyrusza do szynku, gdzie spodziewa się zastać żonę i do woli naurągać się nieprzyjaciołom swoim" (*LIII*).

Тут слід зазначити, що Совінський не зрозумів кінця Шевченкової поеми й тому тільки міг звати її „канібальською". Зрештою, щоб осудити поему, треба опрокинути ті причини, які довели до різні, описані поетом в рядках 41—64. Адже навіть деякі поляки мають зрозуміння для причин козацьких воєн. Згадуваний автор статті *„O stosunku obecnym Ukrainy do Polski"* вважав козацькі війни *„walkami o niepodległość, co nosiły cechę upartej chęci wyjarzmienia się z pod lackiej władzy"*.[2])

Зрозумів цю похибку Совінського вже його сучасник, другий польський перекладчик Шевченка, А. Й. Ґоржалчинський, пишучи, що Совінський *„skalał nam tę postać narodowego piewcy, zrobiwszy z niego krwawe widmo, a my jako dzieci schowaliśmy się za niańki, a niańki zawołały: „krzycz dziecko, a strach ucieknie!"*[3])

Невірно зрозумів Совінський закінчення поеми. У Шевченка:

Умовк кобзар сумуючи:
Щось руки не грають!
Кругом хлопці та дівчата
Слізоньки втирають.

Таке враження робить в поемі оспівана подія на самого кобзаря і на слухаючу його публику. Щоб затерти те сумне вражіння, бо поема „Тарасова Ніч" ще й сьогодні викликує сльози в читачів, а тим більше у слухачів, — Шевченко закінчує її:

Пішов кобзар по вулиці
З журби як заграє!
Кругом хлопці навприсядки,
А він вимовляє:[4])
„Нехай буде отта́кечки!
Сидіть, діти, у за́пічку,
А я з журби та до шинку,
А там найду свою жінку,
Найду жінку, почастую,
З вороженьків покепкую".

Отже кобзар співає тільки веселу пісню, а не йде до шинку, таксамо, як і не лишає дітей у запічку, бож кобзар той захожий, що „сидить на роспутті та на кобзу грає".

„Гайдамаків" подає окремо, по студії, в цілости в перекладі, щоб польські читачі могли пізнати „всі недостачі і прикмети українського поета". Від себе-ж робить критик авторові „Гайдамаків" закид історичної невірности. Не перший Шевченко впився гайдамацькими димами. „Натхнули вони давніше одного з найславніших польських поетів".[5]) Та Шевченко не вдоволився вибором теми, тільки задумав регабілітувати гайдамаччину і то ось в який спосіб: *„Gromadzi więc kobzarz to wszystko, co dojmowało Ukrainę od czasów Zygmunta III., przenosi okropności gwałtów wojennych w okres długoletniego pokoju, spotwarza najohydniej konfederację Barską, — a oczerniwszy w ten sposób obóz przeciwny, wywiesza ponad swoim chorągiew niepodległości wyznania i kraju"*.

Жива традиція і свідоцтва сучасників — продовжує Совінський — достаточно збивають оті уроєння поета. Тільки незнання (*niewiadomość*), до чого признається сам Шевченко в „передмові" — дещо його оправдує. (*LV*).

Одначе гірше обурює критика-романтика ось що: Простонародній поет[6]) повинен бути християнином. Він має озолочувати поезією чуття простолюддя. Тоді тільки сповнить поет своє призначення, коли піднесеться над блуди й захоплення товпи, перед лицем віковічної правди, що керує долею одиниць і народів. (LV). *„Dusza piewcy gminnego"* повинна своїми творами підносити й ушляхотнювати своїх співбратів. *„Pieśń rozbestwiona żądzą, zalana nienawiścią i zemstą, ziejąca krwią i płomieniami, może być wpływowa, nie może być budującą i zacną"*. Тільки „передмова", „Гупалівщина" і „Гонта в Умані" мають трохи яснішу думку, в цілій поемі проводіння історичне розбивається об фаталізм бездумний та ідеал християнської свободи — спільно з християнської рівности понижується до безглядної самоволі і до розгнузданої самоволі. (*LVI*.)

Навівши на закінчення слова Куліша про високу мету молодої української літератури, Совінський замічає: „Тоді тільки признаємо завдачу української літератури святою і великою, коли вона дійсно (як бажає Куліш) „могутнім своїм голосом зачне скликувати синів України до одинокого великого діла — любови ближнього". (*LVII*).

(Продовження буде.)

[1]) В замітці подає Сов., що Основяненко це псевдонім Квітки і коротко подає за Кулішем його характеристику.

[2]) „Життє і Слово". 1894, І. ст. 382.

[3]) *A. J. Gorzałczyński: „Przekłady pisarzy małorosyjskich" Kijów, 1862 str. VII.* Цитую із книги І. Свєнціцького: „Шевченко в світлі критики й дійсности", ст. 68.

[4]) Підчеркнення скрізь моє. — Л. Л.

[5]) Певно мав на думці С. Гошинського *Zamek Kaniowski*).

[6]) Слід зазначити, що Совінський уважав Шевченка не національним, тільки „народнім" (людовим) поетом. Він звав його *„wieszczem ludu"* або *„gminnym"* [illegible], а ніколи — *„narodowym"*.

НАДІСЛАНЕ.

За надіслане Редакція не відповідає.

лілей, бо для англійських порахунків з більшовиками. І дуже сумнівна річ, чи в справі тих англійських порахунків Польща зможе також як Німеччина протиставити свою волю і силу волі та силі Англії. Кого Англія раз обмотає, тому не легко вирватися з її сітей. Не поминає цієї обставини і Радзівіл, коли каже, що європейська преса не слушно твердить,

„немов би Польща ввійшла вже цілковито в орбіту інтересів Англії і немов би могла бути ужита Англією до своєрідного воєнного окруження Росії.“

Тих „неслушних“ тверджень європейської преси „правіцовий“ референт нічим не ослаблює і вдоволяється на диво благеньким заспокоєнням своїх слухачів такого змісту:

„Тут треба ствердити одну незвичайно додатню річ, що можемо мати довіря до теперішнього керманича нашої закордонної політики і до голови ради міністрів, що в той спосіб ужити себе не дадуть і що зближенню з Англією не дозволять виродитися в якийнебудь збройний конфлікт взагалі, в конфлікт напр. з Росією.“

Заспокоївши ось так своїх добірних слухачів та поклепавши рівночасно по плечі з вельми протекційним жестом теперішнього польського міністра закордонних справ і голову уряду, кн. Януш Радзівіл не поскупив для них і деяких „батьківських“ наук з ділянки закордонної політики. Перш за все звернув він увагу на непростиме занедбання польською закордонною політикою справ Далекого Сходу.

Польська дипльоматія не має своїх політичних заступників ні в одній з держав Далекого Сходу. В Японії, наприклад, є лише військовий представник Польщі, а це, на думку того магната-дипльомата, „річ у дипльоматичних зносинах взагалі незвичайна, щоби військовий репрезентував закордонний уряд“. Очевидно, що князь Радзівіл радить наділеному довірям „правіци народовей“ урядові зглядно двом його найвидатнішим представникам, Пілсудському та Залеському обсадити польськими дипльоматами не тільки Токіо, але й Пекін і Кантон і Манджурію і Афганістан і т. д. тому, бо на далеко-східному терені

„розіграються великанської ваги події. Те, що тепер діється над Янгтсекіянгом, відбивається голосним відгомоном над Вислою“.

Між „батьківськими“ науками Радзівіла для польських дипльоматів є одна така, що відноситься не посередньо, але безпосередньо до нас і на неї слід нам теж звернути увагу. Обговорюючи відношення Польщі до СРСР зачіпив референт дуже „оригінально“ й українську справу.

„В деякої частини — казав він — нашої політичної лівиці — досить близької до уряду — панує тенденція до висування української справи — справи звільнення територій полудневої Росії зпід гегемонії Москви, як атуту в політичній грі проти теперішнього більшовицького уряду. Я особисто думаю, а вірю, що також усі члени нашої партії будуть згідні в тому погляді, що в міжнародніх справах мусимо стисло держатися означених норм, що випливають з міжнародніх трактатів. Ті норми передбачують передовсім *невмішування одної держави у внутрішні справи другої. А висування так понятих українських справ є безсумніву вмішуванням у внутрішні справи нашого сусіда.* Отже таких акцій з нашої точки погляду мусимо за всяку ціну вистерігатися тим більше, що українська справа, яка нині в Росії є більше актуальною, ніж була кілька літ перед тим, відається в великій мірі в наші внутрішні відносини і творить незвичайно трудну і скомплікованy проблему“.

Це вже не лише „батьківське“ напімнення, і не пересторога чи докір на адресу нинішніх керманичів польського державного корабля та їх беззастережних прихильників, а щось далеко більше, бо закидування їм недостачі елементарного розуміння засад дипльоматичної штуки. В наведеному формулуванні становища польського магната до української справи замітне ще й те, що він взагалі не чиннає України, а тільки Росію, велику Росію, в якій Україна зветься „територіями полудневої Росії“. Для польських магнатів українська справа — це щось абстрактне, відірване від життя, штучне

і тому не диво, що поза „Росією“ для них українська справа не істнує і в тому напрямі їх становище покривається в цілости зі становищем усіх польських політичних груп до найлівіших включно. Нехайже себе потішають тим, що українська проблема істнує виключно за Збручем і нехай вірять, що становище Польщі на міжнар. арені сильне та непохитне „завдяки з н о в у дуже щасливому збігові обставин“. Ми думаємо, що на міжнародне положення Польщі впливає перш за все внутрішнє її положення. А це ніколи не було і не буде певне, доки українці та білорусини не заспокоять своїх національних аспірацій, доки не зведуть Польщі до належних їй етнографічних границь. „Щасливий збіг обставин“ на міжнар. арені, це зміна Англією своєї тактики відносно Польщі, тактики, що хоче з неї зробити васаля, але їй може прийти на зміну дуже легко нова тактика, яка впарі з охолодженням французьких відносин до Польщі, може довести її до цілковитої ізоляції на міжнар. арені. Внутрішні відносини в Польщі підготовляють це в свою чергу, як не мож на краще.

М. Є.

ВІДГУКИ ДНЯ.

Деркачі воюють.

Редакція одержала з місць кілька листів про те, що хтось розпускає по селах уперті чутки про війну. А один дописувач так прямо запитує редакцію: „Скажіть, чи йде вже війна, чи ні?“.

Що на таке запитання відповісти?

Сказать би, що ми тут у Харкові ще нікому війни не оголошували, так не повірять. Скажуть, що ми обдурюємо. Сказать, що війна й справді йде, значить, сказати неправду, бо ніякої війни ми ще ні з ким не ведемо...

Он Деркачі (велике село, всього за 12 верстов від Харкова) краще розвязали питання про війну. Вони вже воюють...

Ми тут сидимо у Харкові і спокійненько готуємось собі до перевиборів рад. Спокійно, очевидно, готується до них і Деркачівський Райвиконком і зовсім не підозріває в деркачівських громадянах такої войовничости.

А вони-ж воюють, аж гай гуде. Гармати у них стріляють, аероплани літають, пятьсот тисяч поляків і румунів перейшли кордон і... нищать до ноги комуністів і незаможників, комуненят і комнезаможенят.

Словом — війна в повному розгарі. Ми маємо вже й воєнний бюлетень з фронту за останні три дні, звичайно — устний.

Деркачівці, по-перше, вже здали Севастополь Еспанцям (?).

Деркачівці, по-друге, збираються віддати полякам Київ („От-от, цими днями впаде!“).

Деркачівська баба Палажка передавала деркачівській бабі Парасці на базарі на вухо, але так, щоб чули й усі інші перекупки, що комуністів обовязково виблють усіх.

Баба Параска на це відповіла:

— Так їм, сукиним синам, і треба...

По-третє, маємо такі відомости: Заходить баба до хати. Дивиться, ікон нема.

— Ви комуністи? — питає.

— Комуністи...

— Так вас оце будемо вибивати. Вас і незаможників!

— За що?

— Та за те, що ви комуністи й незаможники.

— А хтож буде вибивати?

— Як хто? Війна! Війна-ж он іде. У нас усі про це говорять!...

— Оце лиха година! А ми й не знаємо. А хто-ж це каже?...

— Та хто-ж там? Он баба Параска... Та ще баба Палажка... Та Клим... Та Герасим... Та Яшко... Та всі кажуть!

Ну, товариші, деркачівські комуністи й незаможники, значить і, справді, на вас погибель надходить. Покиньте ви готуватись до перевиборів рад та тікайте краще до нас у Харків. Хай Деркачі дістануться ворогам, а ми вже якось тут у Харкові разом будемо одбиватися. Тут і Григорій Іванович Петровський і Влас Яковлевич Чубар, і ще дехто є. Може й одібємось якось спільними силами. А коли вже загибати прийдеться, то краще разом. А не так, щоб як ті татари, лежачих нас брали...

(„Вісти“) *П. Лісовий.*

Памятаймо: Рідна Школа — це народня фортеця, це певний захист в добі лихоліття!

Ухвалення проєкту виб. реформи Ґломбінського в II. читанні.

Сецесія нац. меншостей і лівиці. — Марш. Ратай посередничить? — Комунікат нац. меншостей.

Варшава, 11. березня 1927.

На нинішнім засіданні конституційної комісії під проводом пос. Ґломбінського йшла дальша дискусія над внесенням Ґломбінського в справі виборчої реформи. Промовляли: пос. К р о н і г (нім. соц.), Н е д з я л к о в с ь к и й і Х р у ц ь к и й (Український Клюб). Пос. Н е д з я л к о в с ь к и й поставив внесення, щоби комісія відложила дальші наради над внесенями Ґломбінського, як суперечними з конституцією. Внесення пос. Недзялковського піддержали пос. Х р у ц ь к и й і Ш р а й б е р, які доказували, що внесення Ґл-ого нарушують приписи сойм. регуляміну, бо зголошено їх ненадійно в сойм. конституційній комісії, після замкнення дискусії, без переходу в І. читанні через пленум сойму. Внесенню цьому спротивився пос. Ґломбінський, заявляючи, що нема правної причини до відкладання нарад. В голосуванні Хієно-Пяст, піддержаний НПР., 17 голосами відкинув внесення пос. Недзялковського. Після голосування пос. Недзялковський в імени лівиці і нац. меншостей заявив, що представники тих клюбів не можуть брати участи в нарадах і вони кинули салю. Тепер пос. Ґломбінський заряди обчислення комплету. На салі були посли від ЗЛН. до НПР. включно. Ця „кадовбова“ комісія приступила до подрібної дискусії. Принято внесення посла Б р и л и (ХД.), щоби не творити окремих нац. курій, лише старатися забезпечити польське представництво розширенням виборчих округів на цілі воєвідства. Вибрано підкомісію, яка має занятися подробицями. Так „комісія“ покінчила друге читання проєкту.

При кінці засідання явився на салі пос. П о л я к е в и ч (Стр. Хл.) і зажадав в імени лівиці, щоби III. читання відложити до вівтірка, бо марш. Ратай готов посередничити між опозицією і більшістю комісії. През. комісії Ґломбінський згодився на те і відложив засідання комісії до вівтірка.

*

Славянські меншости, німці і Жид. Клюб оголосили комунікат, в якому протестують проти обговорювання проєкту Ґломбінського і заявляють, що своєю присутністю в комісії не можуть брати відповідальности за ухвалення такого закону, а всю відповідальність полишають польським партіям.

Закон про сільські громади і виб. ординацію.

Варшава, 11. березня 1927.

Адміністраційна комісія приняла вчора в III. читанні закон про сільські громади і виб. ординацію голосами всіх партій за вийнятком ППС. і жидів. Українці, білорусини і німці не беруть участи в нарадах. Ухвалено ряд застережень проти нац. меншостей, головно коли йде про права старостів відмовляти апробати виборам війтів. На засіданні комісії 14. ц. м. буде III. читання закону про міські громади.

Рада Ліґи Націй.

Женева, 11. березня 1927.

На четверговім засіданні Ради Ліґи Націй радили над справою басейну Саари, але ще її не порішено. Французький уряд є за компромісовим проєктом, опрацьованим правлячою комісією басейну Саари. Справу цю вирішить Рада Ліґи більшістю голосів. — Нині був на засіданні Ліґи през. Масарик.

Засуд Злати Рубін.

Перемишль, 12. березня 1927.

Вчора запав присуд у процесі Злати Рубін, що тягнувся цілих 13 днів. Її засуджено на 6 місяців тюрми за нарушення части і вимушення на особі рабіна Спіри ($ 98 б), а також на зворот 1030 дол. раб. Спірі і на заплачення судових коштів.

Біржа.

Гроші.

Американський долар на приватній біржі 8·94—8·94·50, канадійський долар 8·89—8·90. Банк Польський платив за долара у готівці 8·90, за Ню Йорк 8·93.

Збіжжя.

Пшениця двірська 53·50—54·50, пшениця селянська 51·50—52·50, жито гал. 38·50—39·50, ячмінь броварний 36·50—38·50, ячмінь на мливо 32—33·50, ячмінь пастівний 29—30, овес 31—32, кукурудза рум. 29·50—30·50, бараболя промисл. 8—8·50, фасоля біла 39—41, фасоля кольорова 32—34, фасоля краса 43—45, горох па-Вікторія 63—75, горох полевий 43—44, бобик 33—34, вика 31—33, сино 7·50—8·50, солома 4·25—4·75, гречка 39·25—40·25, льон 70—72, лубін синій 26—27, ріпак озимий 72—75, грисік кукурудз. 53·75—55·75, мука кукурудз. 33·50 до 34·50, отруби житні 21·50—25·50, крупи греч. 74—76, пшоно 62—67, крупи ячмінні 52—56, пенцак 48·50—49, макухи льняні 41·75—42·75, макухи конопляні 22·50—23·50, конюшина червона 310—390, мак синій 160—180.

НОВИНКИ.

— **Конфіската.** У вчорашньому числі „Діла“ сконфісковано три місця передової статті „Винахідливість, чи божевілля?“ Це 21-а чергова конфіската нашого органу в цьому році.

— **Сумно-весела статистика.** Досліди зроблені активними членами комуністичної партії на північнім Кавказі ствердили страшний факт: з авторів, які читають там активні члени, Ленін стоїть на 4-ім місці. Його випереджують Зінов'єв, потім Бухарін і Богданов. З 170 активістів лише трьох читає... Сталіна. А ще страшніше те, що всі вони волюють щось веселого. Так нпр. перевірка Ставропільщини ствердила, що політичні журнали читає там лиш 16 проц. активістів, зате сатиричні 74 проц. Але всі ці цифри поблідли би у порівнанні із статистикою у нас. Хто візьме в руки „Світло“ або „Раду“, побачить, що їх редактори не лише не читають ніяких ідеольоґів комунізму від Маркса до Леніна, а головним джерелом їх освіти та ерудиції є наскрізь „буржуазна“ преса, головно „Діло“, якому вони завдячують 90 проц. своїх статтей і ідей. Якби 74 прц. їх співробітників ішло бодай за прикладом Ставропільчан і читали „Зиза“, то може і світогляд їх став би веселіший!

— **Де пани, там і ми.** У звязку з новинкою під таким заголовком у ч. 50 нашого часопису, одержуємо від одного з учасників вечорниць у Старім Самборі пояснення, що термін „пани“ тут ні при чому, бо вчительство там було саме, вечорниці не були примусові, а ухвалені спільно вчительською конференцією, а інспектор був на них як звичайний гість. Дописувач сильно прибільшив число гостей, кажучи, що продали 400 білетів, а зменшив цифру доходу, який був вдвоє більший. Щодо закиду на адресу головного адміністратора забави вчителя С., чому його не видко на наших концертах, виставах, відчитах і вечорницях, то він відповідає, що „в „Просвіті“ на вечорницях не бере участи тому, що відносини в тамошнім товаристві є того роду, що не відповідають його поглядам. До ріжних належить і та причина, що на забаву запрошують мішаний елемент, так, що стрічається там одиниці всілякого звання і віку, які зовсім до товариства не надаються“.

— **Львівська темна хроніка.** Дезертира Беньковського, якого судили доразовим судом за організований бунт у військовій вязниці у Львові, помилували на 15 літ вязниці, засудивши його раніше на смерть. Обвинувачений, який поводився весь час зовсім апатично, сподіючись смерти, почувши засуд ожив і заявив, що його до бунту намовили інші.—Ще більшу несподіванку мав бувший директор еміграційного бюра Яроховський, обвинувачений у грошевих зловживаннях, незаконних лікарських функціях і розпусті, якого звільнили від вини та кари. Не диво, що він розплакався з радощів.—Процеси за зловживання при винаймі помешкань множаться. Знову засудили двох „махерів“ братів Адлерів за „відступне“ на 2 міс. вязниці.

— **З театру.** „Графиня Маріца“, оперетку Е. Кальмана виставляє у Львові вівторок, дня 15. березня ц. р. в год. 7·30 веч. Театр Союзу Українських Артистів. Гололову ролю грає п. Реся Скальська, відома львівському громадянству зі своїх виступів в оперетці „Чесна Зузанна“.— Другу головну ролю гратиме б. артист краківської оперетки В. Весоловський, якого виступи у Львові на концертовій естраді і на сцені тішаться великим успіхом. Театр Союзу Артистів виїзжає на кілька вистав у днях 16.—20. березня до Жовкви і Мостів Великих.

— **В неділю** дня 13. березня о 4. год. попол. відбудеться в малій салі „Народнього Дому“ духовний концерт, а опісля лекція проф. Кеніґсбер. і Варшав. університету Арсенєва на тему „Православя і його світогляд“. 1703 1—1

Літературний куток.

— „Державне Вид-во України“ видає збірні твори Короленка; два перші (приватний денник письменника) вже вийшли.

— У Київі вийшла збірка молодого поета Д. Фальківського „Обрії“. У „Державнім В-ві“ вийшла збірка недавного помершого редактора „Вістей“ В. Блакитного - В. Еллана „Поезії“ з передмовою М. Хвильового.

— В „Українськім Наук. Інстит.“ у Берліні мав д-р Домет Олянчин відчит „Зміст і ідея української історії“.

— У Німеччині засновано спеціяльний комітет при співучасти Гавптмана й інших визначних письменників, учених і композиторів, що мають вести боротьбу за продовження закону про права літер. власности на 50 літ (замість 3.).

— За минулий рік видали в Німеччині наново 23 рази німецьких клясиків; на першім місці стоїть Шіллер, потім Гете і Кляйст. Ляйпціґський бібліограф. інститут видає тепер нове 18-томове видання Гетого, з якого 13 вже вийшло. Виходить теж 20-томове видання збірних творів Геґля, давно вичерпаних.

— У Будапешті німець Бавмґартен записав усе своє майно 700.000 м. для письменників, які в своїй діяльности не будуть руководитись опортуністичними мотивами. Цим заповітом завідуватиме мадярський поет Бабітс.

— В Англії помер дуже плодовитий письменник Персеваль Джіббон, автор коротеньких оповідань.

— У Франції помер один з найвизначніших критиків малярства Теодор Дюре, один із апостолів імпресіонізму.

— Консервативні німецькі письменники під проводом Бартельса і Вольцоґена, невдоволені тим, що до оф'іцияльної Академії ввійшло за богато письменників жидівського походження, хочуть оснувати собі другу Академію.

— А. Купрін видав у Парижі нову книжку оповідань.

— На цьогорічне міжнароднє театральне свято у Парижі приїде теж радянський театр, якому уряд дав на цю ціль 150 тисяч карб.

— Мадярська поліція занедужала на моральність і розшукує всякі твори літератури та мистецтва, які на її нюх пахнуть небезпекою; таким робом упали жертвою конфіскати Шекспір, Гете, Вольтер, Гайне, Бодлер і Верлен, життєпис Рубенса, репродукції Венери з Мільосу, „Венери та Адоніса“ і богато інших.

Зі спорту.

„Спарта“ — „Україна“.

В неділю дня 13. березня ц. р. в 3-ій год. попол. на площі „Сокола-Батька“ відбудуться відплатні мячеві змагання між вище згаданими дружинами. Змагання ці заповідаються дуже цікаво з огляду на те, що „Україна“ за всяку ціну старатиметься зреґабілітуватися по минулорічній програній. Маємо надію, що українська публика заповнить численно перший раз в цьому році площу „Сокола-Батька“.

Всячина.

Пророцтва великої піраміди. У найбільшій салі Льондону, яка може помістити кілька тисяч осіб, нова секта „Британського Ізраїля“ святкувала свої перші збори. Наука цієї секти основана головно на пророцтвах біблії і на передбаченнях, які відкрив на стінах великої египетської піраміди основник секти Давідсон. Він написав на цю тему цілу книжку. Давідсон твердить, що будівничі піраміди дали в своїх ієрогліфах передбачення подій до кінця XX. століття. Всі ці пророцтва, аж до дат початку та кінця великої війни, здійснились. Світ жде ще на другий прихід Спасителя, перед яким будуть ще дві війни: одна між 22. і 30. травня 1928 р. і друга 15. і 16. жовтня 1936 р. Пророцтва піраміди такі точні, що Давідсон вичитав з них, як то в найближчій останній війні всі морські держави зєднаються під прапором комунізму проти Великої Британії. Англійські сини Ізраїля не без страху — пише англійська преса — слухали цих пророцтв. Самі англійці вірять більше в піраміду Тутенкгамена з її скарбами, — чого доказом те, що дали дозвіл на таке страшне віче, яке віщує лихо їх імперії.

Нові книжчи йвидання.

КНИЖКИ:

Моріс Ренар і Альберт Жан: БОРОТЬБА З ТРУПОМ. Повість. З франц. мови переклав Мих. Рудницький. Ст. 200. Львів 1926. Бібл. „Нового Часу“.

Олександер Котис: ПОРАДНИК ДЛЯ ЛІСНИХ РОБІТНИКІВ. Т-ва „Просвіта“, Народня Бібліотека. Ч. 39, ст. 42.

Гр. Марусин: ХЛОПСЬКИЙ СИН. Комедія на 1. дію. Ст. 22. Львів 1926. Видавництво „Русалка“.

„ПРОСВІТНІ ЛИСТКИ“ серія II. Наука письма. Т-во „Просвіта“ ч. 712, ст. 20.

Kalendarz lwowski „ATENEUM“, wydał L. J. Klapp. Львів 1927.

ЖУРНАЛИ:

ЛІТЕР.-НАУКОВИЙ ВІСТНИК, кн. III. март. Зміст: Е. Маланюк: Замість сонета. Р. М. Рільке: Може бути йду. О. Стефанович *,*. В. Софронів Левицький: Пять сантимів. Отто Юлій Бірбаум: Ми їдемо з танцями. Пісня нічная. В. Приходько: Мої спомини. А. Барвінський: М Драгоманів про становище львівської „Правди“ і галицьке москвофільство. Г. Мазуренко: Дитині. І. Гончаренко: Анрі де Монтерлян. Кард. Мерсє: Про любов до ближнього. Г. Мазуренко: *,*. В. Пачовський: Проклиття Гоголя. Д. Д.: „Шатость малоросійская“. Галя Мазуренко: * * *

„ЗИЗ“, журнал сатири та гумору. Ч. 5. 1. березня. Зміст: Українські герці. Око: На теми дня. Важливі події. Галактіон Чіпка: Що де наладеться. Ор. Ордан: Перли жіночої фразеольоґії. *Chat noir*: Ще відгомін маскаради. З бучацького карнавалу. З чужого гумору. Кажуть...

ОПОВІСТКИ.

Репертуар Нового Українського Театру:

Судова Вишня:
субота 12. III. Діти Агасвера
неділя 13. III. Ой не ходи Грицю
понеділок 14. III. Чорна пантера

Яворів:
вівторок 15. III. Ой не ходи Грицю
середа 16. III. Огні Іванової Ночи
четвер 17. III. Барон Кіммель
пятниця 18. III. Запорожець за Дунаєм

Немирів:
субота 19. III. Маруся Богуславка
неділя 20. III. Вій

Театр виїздить на один місяць в турне по Любельщині. Пізніше завітає до Львова з новим репертуаром як Андреєва „Сім повішених і інші.

Реколекції тижневі для вірних в княжім храмі св. О. Николая у Львові відбуваються в днях від 13—20 березня 1927 р. Порядок Наук кождого дня. Неділя І. св. Посту 13. марта 1927: о год. 4 попол. Вечірня постна, о год. 5. попол. Наука вступна, Суплікація благослов. Найсв. Тайн і Претерпівий. Від 14—19 березня то є в Понеділок, Второк, Середу, Четвер, Пятницю і Суботу о год. 5½ рано читана Служба Божа, о год. 6. рано Наука і Претерпівий, о год. 7. рано друга Служба Божа, о год. 6½ вечер Акаф. Страстям Хр., о год. 7. вечер Проповідь, Претерп. за нас страсти і цілування Мощей св. Свщмч. Иосафата. Слухання св. Сповіди в Пятницю почавши від 4 год. попол. Суботу і Неділю до полудня. Неділя II. св. Посту то є дня 20 березня 1927 р. О годині 5·30 рано Утреня, О год. 6, 7, 8 і 9 рано читані Служби Божі. О год. 10 рано співана Служба Божа з виставл. Найсв. Тайн, послідна Реколекційна Проповідь Загальне св. Причастіє вірних, Обхід процесіональний з Найсв. Дар. наоколо Церкви, благословенія і закінчення Реколекцій. — Свящ. *Василь Лончина*, ректор храму св. Николая у Львові. 1705 1-1

„Про наше фахове шкільництво“ Реферат Інж. А. Баршівського відбудеться в суботу, дня 12. березня ц. р. о год. 18. в Українськім Технічнім Товаристві у Львові, Ринок ч. 10. ВИДІЛ У. Т. Т.

Т-во Прихильників Освіти у Львові. Установчі Загальні Збори Товариства Прихильників Освіти відбудуться в четвер, дня 17. березня в 5 год. попол. в салі „Української Бесіди“ (вул. Рутовського 22). За Комітет членів ініціяторів: *Володимир Децикевич.*

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ.

ОГОЛОШЕННЯ.

За оголошення Редакція не відповідає.

Конкурс

Централььний Кооперативний Банк „Краєвий Союз Кредитовий“ у Львові (Ринок ч. 10.) оголошує конкурс на посаду службовика.

Вимагане є: укінчення Високої Торговельної Школи зі спеціяльним відділом банковим, — знання мови німецької і французької, або німецької і англійської — писання на машині, — добре і вправне письмо, відповідне для ділових книг. Пожадані є: практика банкова, евентуально в кооперативах, як також стенографія.

Близші условия будуть подані устно.

Подання враз з залучниками, у відписах і описом перебігу життя — належить пересилати до Централбанку, в годинах урядових до дня 20-ого березня ц. р. включно.

Особисті зголошення і всякі інтервенції є виключені. Зауословлення наступить на підставі взаїмного порозуміння. 1672 3-3

За редакцію відповідає **Василь Мудрий**. Видає Видавнича Спілка „Діло“. З друкарні Видавничої Спілки „Діло“, Львів, Ринок ч. 10.